

დამტკიცებულია: რექტორის ბრძანება #07/01-08; 26/03/2024

სადოქტორო სწავლებისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულება

თბილისი

2024

შინაარსი

მუხლი 1. საგანი და მოქმედების სფერო.....	3
მუხლი 2. ტერმინთა განმარტებები.....	3
მუხლი 3. სადოქტორო პროგრამის დაგეგმვა, შემუშავება, განვითარება.....	3
მუხლი 4. სადოქტორო პროგრამის სტრუქტურა	3
მუხლი 5. სწავლების ენა.....	3
მუხლი 6. პროგრამის ხანგრძლივობა	4
მუხლი 7. სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვა	4
მუხლი 8. უცხოური ენის გამოცდისაგან გათავისუფლების საფუძვლები	5
მუხლი 9. რეგისტრაცია პროგრამის კომპონენტებზე.....	5
მუხლი 10. კომპონენტის შეფასება	5
მუხლი 11. კვლევით კომპონენტთან დაკავშირებული პროცედურები.....	6
მუხლი 12. დოქტორანტის ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი	7
მუხლი 13. პროგრამის ხელმძღვანელი	7
მუხლი 14. სადისერტაციო საბჭო და დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო	8
მუხლი 15. სადისერტაციო საბჭოს უფლებები და მოვალეობები	9
მუხლი 16. დისერტაციის დაცვისათვის წარდგენა.....	9
მუხლი 17. დისერტაციის ექსპერტები.....	11
მუხლი 18. დისერტაციის წინარე დაცვა	11
მუხლი 19. დისერტაციის ოპონენტები	12
მუხლი 20. დისერტაციის შეფასება ექსპერტებისა და ოპონენტების მიერ	12
მუხლი 21. დაცვის კომისია	13
მუხლი 22. დაცვისთვის მომზადება და დისერტაციის დაცვა	13
მუხლი 23. დისერტაციის შეფასება.....	14
მუხლი 24. აკადემიური ხარისხის მინიჭება.....	15
მუხლი 25. დოქტორის აკადემიური ხარისხის დამადასტურებელი დოკუმენტი.....	15
მუხლი 26. ნაშრომის გაუქმება.....	15
მუხლი 27. კვლევითი კომპონენტის შეფასების შედეგების გასაჩივრება.....	15
მუხლი 28. გარდამავალი და დასკვნითი დებულებები.....	16

მუხლი 1. საგანი და მოქმედების სფერო

1.1. წინამდებარე დებულება აწესრიგებს შპს „შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი“ (შემდგომში – „უნივერსიტეტი“) სადოქტორო სწავლებასა და სადისერტაციო საბჭოს ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ საკითხებს „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და უნივერსიტეტი მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

1.2. დოქტორანტურა არის უმაღლესი განათლების მესამე საფეხური, რომელიც წარმოადგენს სასწავლო და სამეცნიერო კომპონენტების ერთობლიობას, მიზნად ისახავს სამეცნიერო კადრის მომზადებას და მთავრდება დოქტორის აკადემიური ხარისხის მინიჭებით.

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტებები

2.1. **სკოლა** – ძირითადი საგანმანათლებლო ერთეული;

2.2. **უსდ** – უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება;

2.3. **ცენტრი** – ს.ს.ი.პ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი;

2.4. **სადისერტაციო საბჭო** – სკოლაში არსებული სადისერტაციო საბჭო, რომელიც იქმნება წინამდებარე დებულებით დადგენილი წესით;

2.5. **დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო** – საბჭო, რომელსაც საკუთარი შემადგენლობიდან ამტკიცებს სკოლის სადისერტაციო საბჭო წინამდებარე დებულებით დადგენილი წესით;

2.6. **სამდივნო** – სადისერტაციო საბჭოს სამეცნიერო სამდივნო;

2.7. **უნივერსიტეტი** – სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების უფლების მქონე უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება, რომელიც ავტორიზებულია საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე ან უცხო ქვეყნის უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება, რომელიც აღიარებულია ამავე ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 3. სადოქტორო პროგრამის დაგეგმვა, შემუშავება, განვითარება

3.1. სადოქტორო პროგრამის დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარებასთან დაკავშირებული საკითხები მოწესრიგებულია „საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების წესით“.

მუხლი 4. სადოქტორო პროგრამის სტრუქტურა

4.1. სადოქტორო პროგრამის ხანგრძლივობაა არანაკლებ 3 წელი და მოიცავს არაუმეტეს 60 კრედიტს სასწავლო კომპონენტს (პროფესორის ასისტენტობა, კვლევითი უნარები, სემინარი და ა.შ.) და არანაკლებ 2 წლის მანძილზე განხორციელებულ კვლევით კომპონენტს (დისერტაციის მომზადება და მისი დაცვა და ა.შ.); ამასთან, სასწავლო კომპონენტისთვის მინიჭებული კრედიტების რაოდენობა შესაძლებელია მოდიფიცირდეს სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამის სპეციფიკურობის, კომპეტენციების, რომლის გამომუშავებასაც მიზნად ისახავს კომპონენტი, ოდენობისა და იმ აუცილებელი პირობის გათვალისწინებით, რომ მისი ჯამური ოდენობა არ აღემატება 60 კრედიტს.

მუხლი 5. სწავლების ენა

5.1. სადოქტორო პროგრამებზე სწავლების ენა არის ქართული ან ინგლისური სადოქტორო პროგრამიდან გამომდინარე.

მუხლი 6. პროგრამის ხანგრძლივობა

- 6.1. სადოქტორო პროგრამის ხანგრძლივობა, ჩვეულებრივ, შეადგენს არანაკლებ 3 (სამი) წელს, 6 (ექვსი) სემესტრს.
- 6.2. სტუდენტი, რომელმაც ვერ დაამთავრა სადოქტორო პროგრამა 6 (ექვსი) სემესტრის განმავლობაში, უფლებამოსილია სწავლა/კვლევა გააგრძელოს „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის“ შესაბამისად.

მუხლი 7. სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვა

- 7.1. უნივერსიტეტის სადოქტორო პროგრამაზე ირიცხება პირი, რომელმაც მოიპოვა მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ან მის მიერ უცხო ქვეყანაში მიღებული უმაღლესი განათლება აღიარებულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და უთანაბრდება მაგისტრის აკადემიურ ხარისხს.
- 7.2. განმცხადებელთან, რომელიც აკმაყოფილებს სადოქტორო პროგრამაზე მიღებისათვის დადგენილ წინაპირობებს, ფორმდება ხელშეკრულება და გამოიცემა ჩარიცხვის თაობაზე რექტორის ბრძანება.
- 7.3. განმცხადებელმა უნდა წარმოადგინოს საკვლევი თემის პროექტი (არანაკლებ 5 (ხუთი) გვერდი) მისი სამომავლო კვლევის სფეროში, რომელსაც აფასებს შესაბამისი დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს მიერ შექმნილი მიმღები კომისია. მიმღები კომისია შედგება დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს არანაკლებ 3 (სამი) წევრის პროგრამის ხელმძღვანელის ჩათვლით.
- 7.4. საკვლევი თემის პროექტი და ინტერვიუ პროგრამის სპეციფიკის მიხედვით შესაძლოა შეფასდეს რუბრიკის მიხედვით, რომელიც განსაზღვრულია შესაბამისი სადოქტორო პროგრამით.
- 7.5. საკვლევი თემის პროექტი და ინტერვიუ ფასდება რუბრიკის მიხედვით, რომელიც განსაზღვრულია შესაბამისი სადოქტორო პროგრამით. ამავე ეტაპზე, პროგრამის ხელმძღვანელის წარდგინებითა და სტუდენტთან შეთანხმებით ინიშნება თემის პოტენციური ხელმძღვანელი სასწავლო კომპონენტის შემდგომ განსახორციელებელი კვლევითი კომპონენტის მიზნებისათვის. თემის პოტენციური ხელმძღვანელი სტუდენტს კონსულტირებას უწევს საკვლევი თემის გეგმის განვითარებაში, და კვლევით საქმიანობაში (მათ შორის კონფერენციებში მონაწილეობა, სტატიების გამოქვეყნება და ა.შ).
- 7.6. პროგრამაზე მისაღები წერითი გამოცდების ორგანიზებას ახორციელებს სასწავლო პროცესების მონიტორინგის სამსახური. ინგლისური ენის ცოდნის დადასტურებას ახორციელებს ენების ცენტრი.
- 7.7. სარეგისტრაციო პერიოდის განმავლობაში წარმოსადგენი დოკუმენტების ნუსხა განსაზღვრულია „განაცხადის ფორმით სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამებისთვის“.
- 7.8. საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვასთან დაკავშირებული ადმინისტრაციული საკითხები წესრიგდება წინამდებარე დებულებით და „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესით“. მობილობის წესით სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვის შემთხვევაში, სტუდენტს ენიშნება პოტენციური ხელმძღვანელი, წინამდებარე დებულებით დადგენილი წესით. სტუდენტის მიერ პროგრამით განსაზღვრული ასათვისებელი და აღიარებული სასწავლო/კვლევითი კომპონენტ(ებ)ი განისაზღვრება დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს მიერ, პროგრამის ხელმძღვანელის წარდგინებისა და სტუდენტთან გასაუბრების საფუძველზე.

მუხლი 8. უცხოური ენის გამოცდისაგან გათავისუფლების საფუძვლები

8.1. განმცხადებელი, რომელიც ფლობს საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული შესაბამისი უცხოური ენის დონის საერთაშორისო სერტიფიკატს, თავისუფლდება უცხოური ენის გამოცდის ჩაბარებისგან. პროგრამის ენის დონის დადგენის მიზნით ჩატარებული გამოცდის დონე განისაზღვრება „ენობრივი კომპეტენციის დონით“.

8.2. უცხოური ენის გამოცდის ჩაბარებისაგან თავისუფლდება განმცხადებელი თუ მას დამთავრებული აქვს უცხოენოვანი საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელმაც უცხო ენაში გამოუმუშავა პროგრამაზე დაშვების წინაპირობით განსაზღვრული დონე.

მუხლი 9. რეგისტრაცია პროგრამის კომპონენტებზე

9.1. დოქტორანტურის პროგრამის კომპონენტებზე რეგისტრაციის პროცესი განისაზღვრება წინამდებარე დებულებით და „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის“ თანახმად.

9.2. ამ დებულების მიზნებისათვის, არჩევითი სასწავლო კურსის გახსნისათვის საჭიროა სულ მცირე 3 (სამი) სტუდენტის განაცხადი. ამ წესიდან გამონაკლისი დაიშვება სკოლის საბჭოს გადაწყვეტილებით.

9.3. სადოქტორო პროგრამის გახსნისათვის საჭიროა სულ მცირე 4 (ოთხი) სტუდენტის არსებობა. სკოლის საბჭოს გადაწყვეტილებით, სადოქტორო პროგრამა შესაძლებელია გაიხსნას ნაკლები რაოდენობის სტუდენტებისთვისაც.

მუხლი 10. კომპონენტის შეფასება

10.1. შეფასება ხორციელდება სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევით კომპონენტებში მიღებული შედეგების საფუძველზე. შეფასების კრიტერიუმები განსხვავდება სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტებისათვის.

10.2. შეფასების მეთოდი განისაზღვრება სილაბუსის ავტორის მიერ, რომელიც სტუდენტისთვის ხელმისაწვდომია სემესტრის დასაწყისში.

10.3. კომპონენტის შეფასება ხორციელდება რამდენიმე კრიტერიუმის მიხედვით: სასწავლო კომპონენტისათვის აღნიშნული ფორმებია შუალედური და დასკვნითი შეფასება, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას, ხოლო სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის შეფასება ხორციელდება მთლიანობაში, ერთიანად, დასკვნითი შეფასების სახით. აღნიშნული მოიცავს განმავითარებელი შეფასების ეტაპს (ექსპერტების შეფასება და წინარე დაცვაზე წარდგენა) და დაცვაზე მიღებულ შეფასებას.

10.4. სასწავლო კომპონენტის შეფასებასთან დაკავშირებული ყველა საკითხი განისაზღვრება „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის“ თანახმად.

10.5. სადოქტორო პროგრამის სტუდენტის გამოცდების ჩატარებასთან დაკავშირებული საკითხები განსაზღვრულია „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესისა“ და „გამოცდების ჩატარების წესის“ თანახმად.

10.6. კვლევით კომპონენტზე გადასვლისას, სტუდენტი ვალდებულია გაიაროს სემესტრული რეგისტრაცია. ყოველი სემესტრის ბოლოს სტუდენტმა უნდა წარადგინოს პრეზენტაცია დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს წინაშე სემესტრის განმავლობაში მის მიერ განხორციელებული სამუშაოს შესახებ. სტუდენტი ვალდებულია, გაითვალისწინოს საბჭოს მიერ გაცემული რეკომენდაციები. აღნიშნული რეკომენდაციები მხედველობაში მიიღება წინარე დაცვის დროს.

მუხლი 11. კვლევით კომპონენტთან დაკავშირებული პროცედურები

11.1. საკვლევი თემის დამტკიცებისათვის:

11.1.1. დოქტორანტი ირჩევს დისერტაციის სათაურს და ამზადებს ინდივიდუალური კვლევის გეგმას მისი თემის პოტენციური ხელმძღვანელთან/თანახელმძღვანელთან და პროგრამის ხელმძღვანელთან ერთად. ინდივიდუალური კვლევის გეგმა უნდა ასახავდეს კვლევის მიზნებს, სტრუქტურასა და კვლევის განხორციელების პოტენციური გრაფიკს;

11.1.2. სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდგომ, დოქტორანტი დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს წინაშე წარადგენს სავარაუდო სათაურსა და ინდივიდუალური კვლევის გეგმას;

11.1.3. თემის სათაურსა და კვლევის გეგმას განიხილავს და ამტკიცებს დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო. სტუდენტი წარადგენს მოკლე პრეზენტაციას საბჭოს წინაშე. თუკი თემის სათაური ან/და ინდივიდუალური კვლევის გეგმა არ დამტკიცდება სადისერტაციო საბჭოს მიერ, დოქტორანტს ეძლევა შესაძლებლობა შეცვალოს თემის სათაური/ინდივიდუალური კვლევის გეგმა, რომელსაც განმეორებით წარუდგენს სადისერტაციო საბჭოს;

11.1.4. სადისერტაციო საბჭოს დადებითი გადაწყვეტილების შემდეგ, საკვლევი თემა მტკიცდება და რეგისტრირდება სადისერტაციო საბჭოს გადაწყვეტილების შესაბამისად სკოლის მიერ და ფორმდება ხელშეკრულება დისერტაციის ხელმძღვანელ(ებ)ს, სტუდენტსა და უნივერსიტეტს შორის.

11.2. სადისერტაციო თემის სათაურისა და კვლევის გეგმის დამტკიცებასთან წინამდებარე მუხლის 11.1-11.4 პუნქტებით განსაზღვრული ყველა პროცედურა უნდა დასრულდეს შესაბამისი სემესტრის დასაწყისიდან 3 (სამი) კვირის განმავლობაში. ამასთან, ამავე პუნქტით განსაზღვრულ პროცედურასთან დაკავშირებული ოქმები ინახება აკადემიური წერის ცენტრში სტუდენტის მიერ თემის დაცვამდე.

11.3. კვლევითი კომპონენტის დაწყების შემდგომ, ყოველი სემესტრის დასასრულს სტუდენტისა და ხელმძღვანელის მიერ აკადემიური წერის ცენტრს უნდა წარედგინოს მათ მიერ განხორციელებული საქმიანობის ანგარიშის ფორმები, კერძოდ, „დისერტაციაზე მუშაობის პროცესის შეფასების ფორმა-ხელმძღვანელისთვის“ და „დისერტაციაზე მუშაობის პროცესის შეფასების ფორმა-სტუდენტისათვის“.

11.4. თუკი დოქტორანტი დარგობრივ სადისერტაციო საბჭოს მიმართავს განცხადებით სადისერტაციო თემის სათაურის შეცვლის შესახებ, ხელმძღვანელის დადებითი დასკვნის შემდეგ, დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო, ცვლილების ხასიათიდან გამომდინარე, საჭიროების შემთხვევაში განუსაზღვრავს დამატებით ვადას. საბჭოს მიერ განსაზღვრული დამატებითი ვადის მინიმალური ზღვრებია:

11.4.1. ტექნიკური ხასიათის ცვლილების შემთხვევაში – მინიმუმ 1 კვირა;

11.4.2. კონცეპტუალური ხასიათის ცვლილების შემთხვევაში – მინიმუმ 1 სემესტრი.

11.4.3. ამ პუნქტში აღნიშნულ საკითხებზე გადაწყვეტილება მიიღება დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს წევრთა 2/3 -ის მიერ.

11.5. თუ დოქტორანტს სტუდენტის სტატუსი შეჩერებული აქვს ორზე მეტი სემესტრის განმავლობაში, სტუდენტის მიერ სტატუსის აღდგენის შემდგომ, დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო იმსჯელებს თემის სათაურისა და კვლევის გეგმის შესახებ და უფლებამოსილია, მიიღოს გადაწყვეტილება მათი უცვლელად დატოვების ან ხელახლა დამტკიცების შესახებ.

მუხლი 12. დოქტორანტის ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი

12.1. თემის ხელმძღვანელი უნდა იყოს დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე, უნივერსიტეტის ან სხვა უსდ-ის ასოცირებული პროფესორი ან პროფესორი. პროგრამის მე-5-მე-6 სემესტრში ხელმძღვანელის მიერ უნივერსიტეტში/სხვა უსდ-ში აკადემიური თანამდებობის დატოვებისა და არც ერთ უსდ-ში აკადემიური პოზიციის დაკავების შემთხვევაში, იგი დარჩება თემის ხელმძღვანელად და მოწვეულ იქნება დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს წევრად.

12.2. სტუდენტის ან დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს მოთხოვნით, შესაძლებელია დისერტაციის თანახელმძღვანელად დაინიშნოს პირი, რომელსაც შესაბამის დარგში მინიჭებული აქვს დოქტორის აკადემიური ხარისხი. თანახელმძღვანელი უნდა იყოს ადგილობრივი ან საერთაშორისო გამოცდილების მქონე სპეციალისტი, რომელიც ასევე ჩართულია დარგობრივ სამეცნიერო საქმიანობაში. თანახელმძღვანელი, საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლოა დაინიშნოს არაუგვიანეს კვლევითი კომპონენტის ბოლო სემესტრის დასაწყისისა.

12.3. სასწავლო კომპონენტის დასრულების შემდეგ, დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს მიერ, პოტენციური ხელმძღვანელი მტკიცდება ხელმძღვანელად, თუ მას „აკადემიური დატვირთვისა და შრომის ანაზღაურების განსაზღვრის დებულების“ მიხედვით დადგენილი ლიმიტების გათვალისწინებით აქვს შესაბამისი დატვირთვის აღების შესაძლებლობა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, პროგრამის ხელმძღვანელის წარდგინებისა და სტუდენტის თანხმობის საფუძველზე დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო ხელმძღვანელად ამტკიცებს სხვა პირს, რომელიც აკმაყოფილებს 12.1 პუნქტით დადგენილ მოთხოვნებს.

12.4. თუკი დოქტორანტი მიმართავს აკადემიური წერის ცენტრს ხელმძღვანელის შეცვლის მოთხოვნით ან ხელმძღვანელი აცხადებს უარს საკუთარ პოზიციაზე, აღნიშნული საკითხი განსახილველად წარედგინება დარგობრივ სადისერტაციო საბჭოს. კვლევითი კომპონენტის ბოლო სემესტრში ხელმძღვანელის შეცვლის შემთხვევაში, ახალ ხელმძღვანელს ეძლევა 1 (ერთი) თვე ნაშრომის შესასწავლად. დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს გადაწყვეტილებით, ახალი ხელმძღვანელის მოსაზრებებზე დაყრდნობით, სტუდენტს განესაზღვრება ვადა წინა დაცვაზე დისერტაციის წარდგენისთვის. ამასთან, თუ ხელმძღვანელის შეცვლამ განაპირობა სტუდენტის მიერ თემის შეცვლა, დისერტაციის დაცვა განხორციელდება წინამდებარე დებულების მე-11 მუხლით განსაზღვრულ ვადებში.

12.5. დოქტორანტის მიერ ხელმძღვანელისათვის თემისა და ავტორეფერატის საბოლოო ვარიანტის ჩაბარების შემდეგ, ხელმძღვანელი წერს დასკვნას არაუგვიანეს 1 (ერთი) თვის ვადაში, რომლითაც, დარგობრივ სადისერტაციო საბჭოს წინაშე თემის წარდგენის მიზნით, ადასტურებს:

12.5.1. პუბლიკაციების შესაბამისობას დისერტაციასთან;

12.5.2. ავტორეფერატის შესაბამისობას დისერტაციასთან;

12.5.3. სტუდენტის მიერ დისერტაციაზე მუშაობის დასრულების ფაქტს (რაც გულისხმობს, რომ ნამუშევარს ახასიათებს სიახლე, სამეცნიერო/თეორიული და პრაქტიკული ღირებულება, მოიცავს ლიტერატურის მიმოხილვასა და კვლევით ნაწილს, შეესაბამება უნივერსიტეტის დისერტაციის ფორმატს და შესრულებულია სტილისტურად გამართული ენით).

მუხლი 13. პროგრამის ხელმძღვანელი

13.1. პროგრამის ხელმძღვანელი არის დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს წევრი.

13.2. პროგრამის ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია პროგრამის განხორციელებაზე. იგი ვალდებულია ითანამშრომლოს სკოლასთან საგანმანათლებლო პროცესის

განხორციელებასა და ამ პროცესში წინამდებარე და უნივერსიტეტის სხვა დებულებებით განსაზღვრული, შესაბამისი დოკუმენტების წარმოებასთან დაკავშირებით. ასევე ახდენს დოქტორანტის ინფორმირებას სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული ინდექსირებული ჟურნალების თაობაზე.

მუხლი 14. სადისერტაციო საბჭო და დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო

14.1. სადისერტაციო საბჭო შედგება დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე, სკოლის ყველა პროფესორისა და ასოცირებული პროფესორისაგან, რომელიც მტკიცდება მმართველი საბჭოს მიერ. სადისერტაციო საბჭოს წევრები შეიძლება იყვნენ დოქტორის აკადემიური ხარისხის მქონე, სხვა უსდ-ის ასოცირებული პროფესორები და/ან პროფესორები. ასეთ შემთხვევაში, აღნიშნულმა პირებმა უნდა წარმოადგინონ სხვა უსდ-ში მათი აკადემიური პოზიციის დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი და პუბლიკაციების სია.

14.2. სადისერტაციო საბჭო საკუთარი შემადგენლობიდან ამტკიცებს შესაბამის დარგობრივ სადისერტაციო საბჭოს, საბჭოს თავმჯდომარესა და მოადგილეს თითოეული სადოქტორო პროგრამისათვის ცალ-ცალკე. სადისერტაციო საბჭო უფლებამოსილია დარგობრივ სადისერტაციო საბჭოში წევრის სტატუსით მოიწვიოს შესაბამისი დარგის სპეციალისტი, რომელსაც აქვს დარგში დოქტორის აკადემიური ხარისხი, პუბლიკაციები ან/და სულ მცირე ერთწლიანი პრაქტიკული გამოცდილება დარგში ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში.

14.3. დარგობრივ სადისერტაციო საბჭოში უნდა იყოს შესაბამისი პროგრამის არანაკლებ 5 (ხუთი) წარმომადგენელი. უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალი უნდა შეადგენდეს წევრთა ნახევარზე მეტს. პროფესორი/ასოცირებული პროფესორი შესაძლებელია ერთდროულად იყოს ორი დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს წევრი (მიუხედავად იმისა, ისინი ერთი სკოლის სადისერტაციო საბჭოს შემადგენლობაში შედიან თუ არა).

14.3.1. ექსპერტების განსაზღვრისა და თემის დაცვის/წინარე დაცვის თარიღის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისათვის, დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს შემადგენლობიდან იქმნება დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს შემცირებული შემადგენლობა, რომელშიც შედიან დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე, შესაბამისი პროგრამის ხელმძღვანელი, სადისერტაციო ნაშრომის ხელმძღვანელი და საბჭოს მდივანი.

14.4. სკოლის სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე ირჩევა საბჭოს წევრების მიერ, ხმათა უმრავლესობით. დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე ავტომატურად არის შესაბამისი პროგრამის ხელმძღვანელი, ხოლო სკოლის სადისერტაციო/დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს მდივანი წარმოადგენს ადმინისტრაციულ პოზიციას და ინიშნება რექტორის მიერ. სკოლის სადისერტაციო საბჭოს მდივანი შესაძლებელია იმავდროულად იყოს დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს მდივანი.

14.5. სკოლის სადისერტაციო საბჭო/დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო გადაწყვეტილებაუნარიანია, თუ მას ესწრება წევრთა უმრავლესობა. გადაწყვეტილების მისაღებად, საჭიროა დამსწრე წევრთა უმრავლესობის ხმა, გარდა წინამდებარე დებულების 11.4. პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა.

14.6. საბჭოს გადაწყვეტილებები ფორმდება ოქმის სახით, რომელსაც ხელს აწერს სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე, მდივანი და ყველა დამსწრე წევრი.

14.7. საბჭოს თავმჯდომარე უფლებამოსილია მოიწვიოს სხდომა. საბჭოს სხდომა შესაძლებელია ასევე მოწვეულ იქნეს წევრთა უმრავლესობის მოთხოვნის საფუძველზე. ამ შემთხვევაში თავმჯდომარემ უნდა დანიშნოს სხდომა.

14.8. თავმჯდომარის არყოფნის შემთხვევაში, სხდომას უძღვება თავმჯდომარის მოადგილე.

მუხლი 15. სადისერტაციო საბჭოს უფლებები და მოვალეობები

15.1. სკოლის სადისერტაციო საბჭო ანიჭებს დოქტორის აკადემიურ ხარისხს, დაცვის კომისიის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

15.2. დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო, ხოლო მის არარსებობის შემთხვევაში, სადისერტაციო საბჭო:

15.2.1. დოქტორანტის პროგრამაზე ჩარიცხვის მიზნით, ქმნის მიმღებ კომისიას, განიხილავს წარდგენილი სადისერტაციო თემის მნიშვნელობას, მონაწილეობს დისერტაციის სათაურის ჩამოყალიბებაში, ამტკიცებს დისერტაციის სათაურს;

15.2.1.1. სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელის წარდგინებით განიხილავს ხელმძღვანელის კანდიდატურას, აგრეთვე წყვეტს ხელმძღვანელობის შეწყვეტის საკითხს;

15.2.1.2. განიხილავს დოქტორანტის ინდივიდუალურ კვლევით გეგმას;

15.2.1.3. ამტკიცებს ოპონენტებს;

15.2.1.4. ამტკიცებს სადისერტაციო კომისიის წევრებს;

15.2.1.5. რექტორის წინაშე აყენებს დისერტაციის შეფასების კრიტერიუმების გადახედვის საკითხს.

15.2.2. დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს შემცირებული შემადგენლობა:

15.2.3. ამტკიცებს ექსპერტებს;

15.2.4. განსაზღვრავს თემის წინარე დაცვის/დაცვის თარიღს.

15.3. სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე, ხოლო მისი არყოფნის შემთხვევაში თავმჯდომარის მოადგილე:

15.3.2. უზრუნველყოფს საბჭოს საქმიანობის წარმართვას წინამდებარე დებულების შესაბამისად;

15.3.3. იწვევს და თავმჯდომარეობს საბჭოს სხდომებს;

15.3.4. უძღვება თემის დაცვის პროცედურას.

15.4. სადისერტაციო საბჭოს მდივანი:

15.4.2. ამზადებს და ინახავს სადისერტაციო საბჭოს ოქმებს;

15.4.3. იღებს და აარქივებს თემის დაცვისათვის საჭირო დოკუმენტებს წინამდებარე დებულების შესაბამისად. თუკი დოკუმენტები არასრულყოფილია, მდივანს უფლება აქვს უარი თქვას მათ მიღებაზე;

15.4.4. უწევს კონსულტაციას დოქტორანტს წარსადგენ დოკუმენტაციასთან დაკავშირებით, როგორც დისერტაციის დაცვამდე, ისე დაცვის შემდეგ;

15.4.5. მათი მოთხოვნის საფუძველზე ელექტრონული ან/და მატერიალური ფორმით გადასცემს დისერტაციის, ავტორეფერატისა და პუბლიკაციის ასლებს ექსპერტებსა და ოპონენტებს;

15.4.6. წინასწარ აწვდის ინფორმაციას დოქტორანტებს შეფასების კრიტერიუმების შესახებ და უწევს რეკომენდაციებს დისერტაციის ტექნიკურ ფორმატთან დაკავშირებით.

15.4.7. ახდენს სადოქტორო პროგრამის სტუდენტისა და ექსპერტების ინფორმირებას წინარე დაცვის პროცედურების შესახებ.

მუხლი 16. დისერტაციის დაცვისათვის წარდგენა

16.1. დისერტაცია წარმოადგენს დოქტორის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად, დოქტორანტის მიერ დაცულ სამეცნიერო ნაშრომს. იგი არის დოქტორანტის დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევის შედეგი, რომელიც ეფუძნება ახალ შეძენილ ცოდნას და ემსახურება შესაბამისი დარგის განვითარებას. თუკი დოქტორანტი კვლევითი ჯგუფის წევრია, მისი წვლილი კვლევაში გამოყოფილი უნდა იყოს დისერტაციაში.

16.2. დისერტაცია იწერება პროგრამის სწავლების ენაზე. დოქტორანტი აგრეთვე უნდა წარადგინოს დისერტაციის შემოკლებული ვარიანტი – ავტორეფერატი (15-20 გვერდი) ქართულ და ინგლისურ ენებზე.

16.3. დისერტაციის მოცულობა, ფორმატი და სტილი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

16.3.1. დისერტაციის გვერდების რაოდენობა უნდა იყოს სულ მცირე 110 და არაუმეტეს 200 (+/- 10%);

16.3.2. ფონტის ზომა – 12, სათაურების ზომა – 14;

16.3.3. ფონტი ინგლისური ტექსტებისათვის – Times New Roman, ქართული ტექსტისათვის – Sylfaen;

16.3.4. ხაზებს შორის ინტერვალი – 1,5 სმ;

16.3.5. მარცხენა მინდორი – 3 სმ;

16.3.6. მარჯვენა მინდორი – 1,5 სმ;

16.3.7. ზედა და ქვედა მინდვრები – 2,5 სმ.

16.3.8. დისერტაციის მოცულობა შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამ მუხლით დადგენილი მოცულობისგან სპეციალობების მიხედვით. ავტორეფერატის პარამეტრები დისერტაციის პარამეტრების მსგავსია. დისერტაცია შესრულებული უნდა იყოს APA სტილში, თუ შესაბამისი სადოქტორო პროგრამით სხვა მოთხოვნები არ არის განსაზღვრული. დისერტაციის შესრულების მოთხოვნები დეტალურად აღწერილია „სამაგისტრო ნაშრომისა და დისერტაციის მომზადების გზამკვლევაში“.

16.4. პლაგიატისა და ტექსტის დამთხვევის შემოწმების მიზნით, აკადემიური წერის ცენტრი დისერტაციის ხელმძღვანელისა და ექსპერტის (დარგის სპეციალისტი) ჩართულობით, სპეციალური პროგრამული უზრუნველყოფის საშუალებით, ამოწმებს დოქტორანტის ნაშრომს; იმ შემთხვევაში, თუ დამთხვევის კოეფიციენტი აღემატება დადგენილ მაჩვენებელს, დოქტორანტს შესაძლებლობა ეძლევა შეასწოროს ნაშრომი; ერთი და იგივე ნაშრომისთვის ტექსტის დამთხვევის მაჩვენებლის შემოწმება ხდება ტექსტის დამთხვევის გამოვლენიდან არაუმეტეს ორჯერ.

16.4.1. პლაგიატის ფაქტის გამოვლენის შემთხვევაში, დოქტორანტი არ დაიშვება დაცვაზე (აღნიშნული საკითხი რეგულირდება „აკადემიური კეთილსინდისიერების პოლიტიკის“ დოკუმენტის შესაბამისად);

16.5. წინარე დაცვაზე დაშვების მიზნით, დოქტორანტი დარგობრივ სადისერტაციო საბჭოს მდივანს წარუდგენს შემდეგ დოკუმენტაციას:

16.5.1. განცხადება დისერტაციის დასრულების შესახებ;

16.5.2. სადოქტორო პროგრამის შესაბამისი სასწავლო კომპონენტების დასრულებისა და შესაბამისი კრედიტის მინიჭების დამადასტურებელი ნიშნების ფურცელი;

16.5.3. შესაბამისი სადოქტორო პროგრამით განსაზღვრული პუბლიკაციები;

16.5.4. სამეცნიერო ხელმძღვანელის დასტური დისერტაციასთან პუბლიკაციების შესაბამისობის შესახებ, აგრეთვე დოქტორანტის მიერ სამუშაოს დასრულებისა და დისერტაციის დასკვნითი შეფასებისათვის წარდგენის შესახებ;

16.5.5. დისერტაციის ელექტრონული ვერსია;

16.5.6. დოქტორანტის აქტიური სტატუსის დამადასტურებელი ცნობა.

16.5.7. წინარე დაცვაზე წარდგენის ეტაპზე, დოქტორანტს გაკეთებული უნდა ჰქონდეს სამი პრეზენტაცია, დებულების 10.6 პუნქტის შესაბამისად.

16.6. წინამდებარე მუხლის 16.5 პუნქტით განსაზღვრული პუბლიკაციები წარმოდგენილ უნდა იქნეს ასლის სახით (ჟურნალის სატიტულო ფურცელი, სარჩევი და სტატია). ამასთან, დასაბეჭდად მიღებული პუბლიკაციები მხედველობაში მიიღება მხოლოდ წინარე დაცვის

დროს (პუბლიკაციის ტექსტი და დასაბეჭდად მიღების შესახებ დასტურის წერილი წარმოდგენილ უნდა იქნეს წინარე დაცვისათვის). ნაშრომების გამოქვეყნებამდე გადაწყვეტილება დაცვის დღის დანიშვნის შესახებ არ მიიღება.

16.7. დისერტაციის და სხვა დოკუმენტაციის წარდგენის შემდეგ, არაუმეტეს 5 (ხუთი) სამუშაო დღის ვადაში, დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო ნიშნავს სულ მცირე 2 (ორი) ექსპერტს.

მუხლი 17. დისერტაციის ექსპერტები

17.1. დოქტორანტის მიერ დისერტაციის ჩაბარების შემდეგ, წინარე დაცვამდე, დისერტაციას აფასებს დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს შემცირებული შემადგენლობის მიერ, წინამდებარე დებულების 16.7 პუნქტით განსაზღვრული წესით, დანიშნული არანაკლებ ორი ექსპერტი.

17.2. ექსპერტები უნდა იყვნენ შესაბამისი/მონათესავე დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს წევრი. დოქტორანტის პუბლიკაციის თანაავტორი არ შეიძლება იყოს მისი ექსპერტი.

17.3. თუკი დისერტაციის თემა დარგთაშორისია, ერთ-ერთი ექსპერტი შეიძლება დაინიშნოს უნივერსიტეტის სხვა დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოდან.

17.4. ექსპერტის მოთხოვნით სკოლის სადისერტაციო საბჭოს მდივანი დისერტაციის ასლს და პუბლიკაციებს ელექტრონული ან/და მატერიალური ფორმით წარუდგენს ექსპერტს დისერტაციის ჩაბარებიდან ერთი კვირის ვადაში.

17.5. ექსპერტებმა, სადისერტაციო საბჭოს სამდივნოში, უნდა წარადგინონ დასკვნა მათი ექსპერტად დანიშნიდან 1 (ერთი) თვის განმავლობაში. დასკვნაში ყურადღება უნდა მიექცეს დისერტაციის ფორმატსა და სტილს, მათ შესაბამისობას ამ დებულებასთან; დოქტორანტი უფლებამოსილია გაითვალისწინოს ექსპერტის რეკომენდაციები და შენიშვნები.

17.6. ექსპერტის დასკვნა უნდა მოიცავდეს შეფასებას შემდეგ საკითხებზე:

17.6.1. სადისერტაციო თემის საჭიროებაზე, სიახლეზე, მის სამეცნიერო და პრაქტიკულ მნიშვნელობაზე;

17.6.2. სტრუქტურის თაობაზე (მოიცავს შესავალს, ლიტერატურის მიმოხილვას, მსჯელობისა და კვლევით ნაწილებს, მონაცემების სტატისტიკურ დამუშავებასა და დასკვნას);

17.6.3. ექსპერტის რეკომენდაციას (ტექნიკური გაუმჯობესების, მცირე შინაარსობრივი გაუმჯობესების, არსებითი გაუმჯობესების ან მოწონების/უარყოფის შესახებ);

17.6.4. შეფასებაში გათვალისწინებული უნდა იყოს წინამდებარე დებულების მე-20 მუხლით დადგენილი მოთხოვნები.

მუხლი 18. დისერტაციის წინარე დაცვა

18.1. დისერტაციის წინარე დაცვა ინიშნება დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს მიერ ექსპერტების მიერ შეფასების მიღების შემდეგ.

18.2. წინარე დაცვას ესწრება დოქტორანტი, მისი ხელმძღვანელი, ექსპერტები, დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს თავმჯდომარე/მოვალეობის შემსრულებელი და დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს სულ მცირე 1 (ერთი) წევრი.

18.3. ერთ სადისერტაციო თემაზე, წინარე დაცვა ტარდება მხოლოდ ერთხელ. სტუდენტი უფლებამოსილია გაითვალისწინოს ექსპერტებისა და წინარე დაცვაზე საბჭოს წევრების მიერ დაფიქსირებული რეკომენდაციები (განმავითარებელი შეფასება) დაცვაზე დისერტაციის წარდგენამდე.

მუხლი 19. დისერტაციის ოპონენტები

19.1. სტუდენტის მიერ დისერტაციის საბოლოო ვერსიის წარმოდგენის შემდგომ, დისერტაციის დაცვის მომდევნო ეტაპზე გადასვლის თაობაზე დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე, დისერტაცია ფასდება სულ მცირე 2 (ორი) ოპონენტის მიერ. ოპონენტებს უნდა ჰქონდეთ დოქტორის აკადემიური ხარისხი და მათი სამეცნიერო მოღვაწეობა და პუბლიკაციები უნდა შეესაბამებოდეს დისერტაციის თემას. ოპონენტად მოწვეულ უნდა იქნეს სხვა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების/უცხო ქვეყნის უსდ-ს ასოცირებული პროფესორი ან პროფესორი ან/და სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის მკვლევარი, რომელიც არ უნდა იყოს უნივერსიტეტის თანამშრომელი. ოპონენტები ინიშნებიან წინარე დაცვის შემდეგ.

19.2. ოპონენტებმა დასკვნა უნდა წარადგინონ დანიშნვიდან ერთი თვის ვადაში. დასკვნაში ასახული უნდა იყოს შეფასება თემის საჭიროების, სიახლის, სამეცნიერო და პრაქტიკული მნიშვნელობის თაობაზე. ოპონენტმა უნდა გამოხატოს მოსაზრება დოქტორანტისათვის აკადემიური ხარისხის მინიჭების თაობაზე. დასკვნაში გათვალისწინებული უნდა იყოს წინამდებარე დებულების მე-20 მუხლით დადგენილი მოთხოვნები.

19.3. დოქტორანტის პუბლიკაციების თანაავტორი ან იმ სამეცნიერო ჯგუფის წევრი, სადაც შესრულდა კვლევა, არ შეიძლება იყოს მისი ოპონენტი.

19.4. პირი, რომელიც თანამდებობრივად დამოკიდებულია დოქტორანტზე, ვერ იქნება მისი ოპონენტი.

19.5. ოპონენტები არ შეიძლება მუშაობდნენ ერთსა და იმავე ორგანიზაციაში.

19.6. ოპონენტის მოთხოვნის შესაბამისად სადისერტაციო საბჭოს მდივანი უზრუნველყოფს სადისერტაციო ნაშრომის, რეზიუმესა და პუბლიკაციების ასლების ელექტრონული ან/და მატერიალური ფორმით, ოპონენტებისათვის გადაცემას.

19.7. სადისერტაციო საბჭოს მდივანი ოპონენტების დასკვნის ასლებს აწვდის დოქტორანტს.

19.8. ოპონენტი, რომელმაც გააკეთა უარყოფითი დასკვნა უნდა დაესწროს დაცვას.

19.9. თუკი ოპონენტი, რომლის დასკვნა უარყოფითია, ვერ გამოცხადდება დაცვაზე, დაცვა გადაიდება არაუმეტეს 1 (ერთი) თვის ვადით. ოპონენტის განმეორებით გამოუცხადებლობის შემთხვევაში მას დაუბრუნდება ანაზღაურების 30% და დაინიშნება ახალი ოპონენტი, წინამდებარე დებულებით განსაზღვრული პროცედურების თანახმად.

19.10. თუ ყველა დასკვნა დადებითია, სულ მცირე ერთი ოპონენტი მაინც უნდა ესწრებოდეს დაცვას.

მუხლი 20. დისერტაციის შეფასება ექსპერტებისა და ოპონენტების მიერ

20.1. დადებითი შეფასების მიღებისათვის, სადოქტორო დისერტაცია უნდა ხასიათდებოდეს ორიგინალობით და იყოს დამოუკიდებელი მუშაობის შედეგი. იგი უნდა მოიცავდეს ლიტერატურის მიმოხილვას, მიზანშეწონილია საკითხის როგორც ისტორიული, ისე თანამედროვე პერიოდში არსებული მდგომარეობის მიმოხილვა, მსჯელობის ნაწილსა და კვლევას (გამოკითხვა, შემთხვევის ანალიზი, ექსპერიმენტი და ა.შ. განხორციელებული მკვლევარის ან დოქტორანტის მიერ ან დოქტორანტის მიერ შემუშავებული პროგრამული უზრუნველყოფა) შესაბამისი სტატისტიკური მონაცემებით. ყველა მნიშვნელოვანი ცნების (განსაკუთრებით ახლის) განმარტება უნდა იყოს წარმოდგენილი. დისერტაცია უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მახასიათებლებს: სიახლე, აქტუალობა, სამეცნიერო/თეორიული და პრაქტიკული ღირებულება და ა.შ. ჰიპოთეზები, კითხვები და კვლევის დროს წამოჭრილი პრობლემები უნდა იყოს სათანადოდ

დასაბუთებული. რეკომენდაციები და შეთავაზებული დასკვნები უნდა გამომდინარეობდეს დისერტაციაში არსებული ანალიზიდან.

20.2. დისერტაცია შესრულებული უნდა იყოს ლოგიკურად, გამართული ენით, პროფესიული ეთიკის ნორმების დაცვით. ციტირების, დამოწმების ტექნიკა და ბეჭდვის ფორმატი დაცული უნდა იყოს.

20.3. პუბლიკაციები უნდა ასახავდეს დისერტაციის ძირითად მასალას.

მუხლი 21. დაცვის კომისია

21.1. დაცვის კომისიის წევრების კანდიდატებს დარგობრივ სადისერტაციო საბჭოს დასამტკიცებლად წარუდგენს პროგრამის ხელმძღვანელი.

21.2. დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო ამტკიცებს დაცვის კომისიის წევრებს.

21.3. დაცვის კომისია შედგება სულ მცირე 7 (შვიდი) წევრისაგან. ყველა ექსპერტი და ოპონენტი არის სადისერტაციო კომისიის წევრი. უნივერსიტეტის აკადემიურმა პერსონალმა უნდა შეადგინოს წევრთა ნახევარზე მეტი.

21.4. დაცვის კომისია მისი შემადგენლობიდან ირჩევს თავმჯდომარეს უმრავლესობით, დაცვის პროცესის დაწყებამდე.

21.5. სადისერტაციო საბჭოს მდივანი იმავდროულად არის დაცვის კომისიის მდივანი, ხმის უფლების გარეშე, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ მისი კვალიფიკაცია შეესაბამება დაცვის კომისიას.

21.6. დარგობრივი სადისერტაციო საბჭო წყვეტს დაცვის თარიღს და ატყობინებს სტუდენტს აღნიშნულის შესახებ. ინფორმაცია დაცვის შესახებ განთავსებულ უნდა იქნეს უნივერსიტეტის ვებგვერდზე მას შემდეგ, რაც ოპონენტები წარადგინენ თავიანთ დასკვნას დისერტაციის თაობაზე, მაგრამ არაუგვიანეს 10 (ათი) სამუშაო დღისა დაცვამდე.

21.7. დოქტორანტის თემის ხელმძღვანელ(ებ)ი არ არის დაცვის კომისიის წევრი, მაგრამ იგი ესწრება დაცვას.

21.8. თემის დაცვამდე სულ მცირე ათი სამუშაო დღით ადრე დაცვის კომისიის წევრებს მიეწოდებათ დისერტაციისა და ავტორეფერატის ელექტრონული ვერსია.

21.9. დაცვის კომისია გადაწყვეტილება უნარიანია, თუ მას ესწრება წევრთა 2/3, მაგრამ არანაკლებ 5 (ხუთი) წევრისა.

მუხლი 22. დაცვისთვის მომზადება და დისერტაციის დაცვა

22.1. დაცვის თარიღი ინიშნება დარგობრივი სადისერტაციო საბჭოს მიერ წინამდებარე დებულების 21.6 პუნქტით განსაზღვრული წესით.

22.1.1. დისერტაციის შეფასება უნდა მოხდეს მისი დაცვისთვის წარდგენიდან არაუგვიანეს მომდევნო სემესტრის ბოლომდე.

22.2. საბჭოს მდივანი ვალდებულია დოქტორანტს წერილობით შეატყობინოს მისი დაცვის თარიღი და გადასცეს მას ოპონენტების დასკვნა დაცვამდე სულ მცირე 10 (ათი) სამუშაო დღით ადრე.

22.3. დოქტორის აკადემიური ხარისხის მინიჭების წინაპირობას წარმოადგენს განმავითარებელი შეფასების ეტაპის გავლა და დაცვის კომისიის მიერ მინიჭებული ქულების საშუალო, არანაკლებ 51 ქულისა.

22.4. სტუდენტის 41-50 ქულით შეფასების შემთხვევაში, სტუდენტს ეძლევა საშუალება გააუმჯობესოს სადისერტაციო ნაშრომი და წარადგინოს დასკვნითი შეფასებისათვის ერთი წლის განმავლობაში (არანაკლებ ერთი სემესტრის შემდეგ). გაუმჯობესებული ნაშრომი უნდა ეხებოდეს იმავე თემას.

- 22.5. კომისიის მიერ სტუდენტის 41-ზე ნაკლები ქულით შეფასების შემთხვევაში, სტუდენტი კარგავს იმავე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.
- 22.6. კომისიის მიერ ნაშრომის შეფასების მიზნებისათვის, ფრიადი ნიშნავს შეფასების 91-100 ქულას, ძალიან კარგი – შეფასების 81-90 ქულას, კარგი – შეფასების 71-80 ქულას, საშუალო – შეფასების 61-70 ქულას, დამაკმაყოფილებელი – 51-60 ქულას, არადამაკმაყოფილებელი – შეფასების 41-50 ქულა, სრულიად არადამაკმაყოფილებელი – შეფასების 40 ქულა და ნაკლები.
- 22.7. დოქტორანტთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია ინახება სადისერტაციო საბჭოს არქივში. დოქტორანტს აქვს უფლება გაეცნოს მასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ დოკუმენტაციას.
- 22.8. თემის დაცვა საჯაროა და იმართება პროგრამის სწავლების ენაზე. დაცვის შესახებ ინფორმაცია ქვეყნდება უნივერსიტეტის ვებგვერდზე დაცვამდე სულ მცირე 10 (ათი) სამუშაო დღით ადრე. ინფორმაცია ასევე უნდა მოიცავდეს დაცვისთვის წარდგენილ ავტორეფერატს.
- 22.9. დაცვის პროცედურა მოიცავს:
- 22.9.1. დოქტორანტის პრეზენტაციას (30-50 წუთი, რომელიც ასევე მოიცავს განმავითარებელი შეფასების რეკომენდაციების გათვალისწინება/არ გათვალისწინების შესახებ ინფორმაციას და არგუმენტაციას;
- 22.9.2. განმავითარებელი შეფასების ეტაპზე მიღებული შეფასებებისა და ოპონენტების დასკვნის საჯარო გაცნობას;
- 22.9.3. დოქტორანტის პასუხებს დასკვნაში მითითებულ კითხვებზე;
- 22.9.4. სამეცნიერო დისკუსიას;
- 22.9.5. ხელმძღვანელის სიტყვას;
- 22.9.6. დამსწრეთა მოსაზრებებს;
- 22.9.7. დისერტაციის შეფასების დახურულ სესიას;
- 22.9.8. დისერტაციის შეფასების შედეგების საჯარო გამოცხადებას;
- 22.9.9. დოქტორანტის შემაჯამებელ სიტყვას.
- 22.10. თითო სესია მოიცავს მხოლოდ ერთი დისერტაციის დაცვას.
- 22.11. თუკი დაცვა ვერ ჩატარდება დაგეგმილ დროს საპატიო მიზეზის გამო, სტუდენტის ან/და დაცვის კომისიის წევრების მოთხოვნით, სადისერტაციო საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე, შეიძლება გადაიდოს არანაკლებ ორი კვირით, მაგრამ არაუმეტეს ერთი თვის ვადით. აღნიშნულის შესახებ შესაბამისი განცხადება გამოქვეყნდება უნივერსიტეტის ვებგვერდზე.

მუხლი 23. დისერტაციის შეფასება

- 23.1. დისერტაციის შეფასება ხდება წინამდებარე დებულებით განსაზღვრული კრიტერიუმების საფუძველზე.
- 23.2. დაცვა ფასდება კომისიის მიერ დახურულ სხდომაზე. დისერტაციისა და მისი შეფასებების (მათ შორის განმავითარებელი შეფასების ეტაპზე მიღებული შეფასების) საფუძველზე საბჭოს წევრების მიერ ხორციელდება შეფასება ანონიმურად „სადოქტორო დისერტაციის შეფასების კრიტერიუმებით“. საბჭოს წევრების შეფასების საშუალო არითმეტიკულის საფუძველზე კომისია გადაწყვეტს საბოლოო შეფასებას „საჯარო დაცვის ოქმით“
- 23.3. შეფასება ორი სახისაა: „დაიცვა“ ან „ვერ დაიცვა“.
- 23.4. სადისერტაციო ნაშრომის შეფასებისათვის გამოიყენება შემდეგი სისტემა:
- 23.4.1. თუკი სტუდენტი მიიღებს შეფასებას:

- 23.4.1.1. **ფრიადი** (summa cum laude) – შესანიშნავი ნაშრომი;
- 23.4.1.2. **ძალიან კარგი** (magna cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება;
- 23.4.1.3. **კარგი** (cum laude) – შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება;
- 23.4.1.4. **საშუალო** (bene) – საშუალო დონის ნაშრომი, რომელიც წაყენებულ ძირითად მოთხოვნებს აკმაყოფილებს;
- 23.4.1.5. **დამაკმაყოფილებელი** (rite) – შედეგი, რომელიც ხარვეზების მიუხედავად, წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს – მას მიენიჭება დოქტორის აკადემიური ხარისხი;
- 23.4.2. თუკი სტუდენტი მიიღებს შეფასებას– **არადამაკმაყოფილებელი (insufficient)** – **არადამაკმაყოფილებელი დონის ნაშრომი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს მასში წაყენებულ მოთხოვნებს** – მას აქვს უფლება გააუმჯობესოს და წარადგინოს ნაშრომი ხელახალ დაცვაზე ერთი წლის განმავლობაში.
- 23.4.3. თუკი სტუდენტი მიიღებს შეფასებას – **სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (sub omni canone)**, შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს – მას არ აქვს ამავე დისერტაციის ხელახალი დაცვის უფლება.
- 23.5. შედეგებს აცხადებს კომისიის თავმჯდომარე.

მუხლი 24. აკადემიური ხარისხის მინიჭება

- 24.1. დოქტორის აკადემიური ხარისხის მინიჭებას ახორციელებს სკოლის სადისერტაციო საბჭო, დაცვის კომისიის გადაწყვეტილების საფუძველზე.
- 24.2. დაცვის შემდეგ დისერტაციის ავტორეფერატი იტვირთება უნივერსიტეტის ვებგვერდზე. დისერტაციის ნაბეჭდი და ელექტრონული ვერსიები ხელმისაწვდომია ასევე უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში. სკოლის სადისერტაციო საბჭოს მდივანი პასუხისმგებელია ავტორეფერატის დროულად გამოქვეყნებაზე, დაცვიდან არაუგვიანეს ორი კვირის ვადაში.
- 24.3. დისერტაციის ორი ასლი და ავტორეფერატი უბრუნდება სტუდენტს, ორი ასლი რჩება უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში, ხოლო ელექტრონული ვერსია ინახება უნივერსიტეტის არქივში.

მუხლი 25. დოქტორის აკადემიური ხარისხის დამადასტურებელი დოკუმენტი

- 25.1. რექტორის მიერ დოქტორანტის კურსდამთავრებულად ცნობის შესახებ ბრძანების გამოცემის შემდეგ, დიპლომის დაბეჭდვამდე, დოქტორანტის მოთხოვნის შემთხვევაში, სასწავლო პროცესების მონიტორინგის სამსახურის მიერ გაიცემა ცნობა დოქტორის აკადემიური ხარისხის მინიჭების შესახებ.

მუხლი 26. ნაშრომის გაუქმება

- 26.1. დოქტორის აკადემიური ხარისხის დამადასტურებელი დიპლომი შეიძლება არ გაიცეს ან გაუქმდეს უკვე გაცემული დიპლომი, თუკი დადგინდება გაყალბებული კვლევის მონაცემების წარდგენის ან აკადემიური არაკეთილსინდისიერების ფაქტი (პლაგიატი). აღნიშნულის თაობაზე გადაწყვეტილება მიიღება სკოლის სადისერტაციო საბჭოს მიერ.

მუხლი 27. კვლევითი კომპონენტის შეფასების შედეგების გასაჩივრება

- 27.1. სტუდენტი უფლებამოსილია კვლევითი კომპონენტის შეფასება შედეგის გაცნობიდან 4 (ოთხი) კალენდარული დღის ვადაში გაასაჩივროს შესაბამისი სკოლისათვის განცხადებით „გამოცდის შედეგების გასაჩივრების ფორმით“ მიმართვის გზით.

27.2. სტუდენტმა განცხადებაში უნდა მიუთითოს კონკრეტული საჭიროება და წარმოადგინოს შესაბამისი არგუმენტაცია.

27.3. განცხადებით სტუდენტი უფლებამოსილია მოითხოვოს:

27.3.1. დაცვის რეგლამენტის გადახედვა ხელახალი შეფასების გარეშე;

27.3.2. კვლევითი კომპონენტის ხელახალი შეფასება.

27.4. საჩივრის განხილვის წესი დაცვის რეგლამენტის გადახედვის მოთხოვნის შემთხვევაში:

27.4.1. დაცვის რეგლამენტის გადახედვის მოთხოვნის შემთხვევაში, სკოლის საბჭო სამაგისტრო დაცვის შემთხვევაში და სადისერტაციო საბჭო დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში უფლებამოსილია სტუდენტის საჩივარში მითითებული გარემოებებიდან გამომდინარე, მიიღოს გადაწყვეტილება დაცვის რეგლამენტის გადახედვა მოხდეს შემფასებლის ან 27.4 პუნქტის მიხედვით შექმნილი სააპელაციო კომისიის მიერ.

27.4.2. სააპელაციო კომისიის მიერ ხარვეზის გამოვლენის შემთხვევაში, კომპონენტი უბრუნდება სკოლის საბჭოს/სადისერტაციო საბჭოს დასკვნასთან ერთად.

27.4.3. სკოლის საბჭო/სადისერტაციო საბჭო სააპელაციო კომისიის დასკვნის საფუძველზე უფლებამოსილია იმსჯელოს კვლევითი კომპონენტის ხელახალი შეფასების, შეფასების უცვლელად დატოვების, ან დაცვის ხელმეორედ ჩატარების შესახებ.

27.5. კომპონენტის ხელახალი შეფასების მოთხოვნის შემთხვევაში, სკოლის საბჭო/სადისერტაციო საბჭო ქმნის სააპელაციო კომისიას, რომელიც შედგება სულ მცირე 3 (სამი) წევრისაგან. სააპელაციო კომისია გადაწყვეტილებას იღებს ხმათა უმრავლესობით. კომისიის წევრი არ უნდა იყოს ნაშრომის ხელმძღვანელი, რეცენზენტი, ოპონენტი, ან თავდაპირველი დაცვის კომისიის წევრი.

27.6. საჩივრის განხილვის ზოგადი წესები:

27.6.1. კომისიას ეძლევა 15 (თხუთმეტი) სამუშაო დღე შეფასების განხორციელებისათვის.

27.6.2. შეფასების პროცესში კომისია ვალდებულია გაეცნოს პირველადი შეფასების დასაბუთებას, ასევე საჭიროების შემთხვევაში მოისმინოს დაცვის კომისიის არგუმენტაცია. კომისიას უფლება აქვს შეფასება დატოვოს ძალაში ან დააყენოს შეფასების გადახედვის საჭიროების შუამდგომლობა.

27.6.3. შეფასების გადახედვის საჭიროების შემთხვევაში სკოლის საბჭო/სადისერტაციო საბჭო განიხილავს კომისიის შუამდგომლობას და მისი გაზიარების შემთხვევაში ინიშნება ხელახალი დაცვა. დაცვაზე შესაძლოა იგივე დარჩეს, შემცირდეს ან გაიზარდოს შეფასება. გადაწყვეტილება საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება. შუამდგომლობის არგაზიარების შემთხვევაში სკოლის საბჭო/სადისერტაციო საბჭო წარმოადგენს არგუმენტაციას.

27.6.4. სკოლის საბჭო/სადისერტაციო საბჭო გადაწყვეტილებას 2 (ორი) სამუშაო დღის ვადაში აცნობს დაინტერესებულ მხარეებს.

მუხლი 28. გარდამავალი და დასკვნითი დებულებები

28.1. სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამასთან დაკავშირებული ფინანსური ვალდებულებები განსაზღვრულია „საგანმანათლებლო მომსახურების საფასურის გადახდის წესით“.

28.2. საკითხები, რომლებიც არ არის აღნიშნული წინამდებარე დებულებაში, წესრიგდება „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით, „სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესით“ და უნივერსიტეტის სხვა ნორმატიული დოკუმენტაციით.

28.3. წინამდებარე დებულებაში ცვლილებების შეტანა შესაძლებელია მისი მიღებისათვის დადგენილი გზით.

28.4. წინამდებარე დებულება ძალაში შედის რექტორის ბრძანებით.

28.5. წინამდებარე დებულების შესრულებაზე კონტროლს ახორციელებს პრორექტორი კვლევის დარგში.